

HALADÁS

**VASUTI
SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**
A MISKOLCZI MÁV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK :

BANOVITS LÁSZLÓ

ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre ... .. 8 korona
Fél évre ... .. 4 korona
Negyed évre ... .. 2 korona

Szerkesztőség:

Miskolcz, Mindszent-utca 4. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre ... .. 14— kor.
Fél évre ... .. 7— kor.
Negyed évre ... .. 3-50 kor.

A balesetbiztosítás (18-től 60 éves korig) a »Nemzeti balesetbiztosító részv. társ.-nál 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munka-képtelenség esetére szól.

Lakásviszonyok.

Miskolcz, 1903. május 9.

(—s—ó—) A nyugodalmas, megelégedett életnek, az egészségnek egyik főbiztosítékai közé tartozik a kellemes otthon, a jó lakás, mert a lakás az a hely, a hová visszavonulunk a pihenés óráira, itt töltjük el a napnak legalább is felét, itt él családunk s annak falai között neveljük fel gyermekeinket.

Különösen szükségünk van a kellemes otthonra, jó lakásra nekünk vasutasoknak, mert nehéz szolgálatunk után ez az oázis, a hol elfeledni igyekezünk a fáradalmakat és új erőt gyűjtünk a további küzdelemre.

A milyen kellemesé teszi az életet a jó lakás, annyira türethetlenné, kellemetlenné teszi azt, ha lakásunk már magában véve is nem felel meg viszonyainknak, mert még időzni sem szeretünk benne, még a pihenés óráit is megkeseríti az a tudat, hogy azt valami alacsony oduban kell eltölteni s még örvendhetünk, ha a rossz lakásnak a magunk és családunk egészségére nincsen káros hatása.

Pedig bizony bőven kijut a rossz lakásból, különösen a külszolgálatnál, a vidék kisebb helyein lakó vasutasnak.

A természetbeni lakás majdnem minden állomáson kevés, úgy, hogy az alkalmazottak egy része kénytelen a faluban lakást keresni magának, s mivel a falusi gazdák nem igen építik bérbeadásra házaikat s még jó pénzért sem mondanak le az utcára néző első szobáról, a szegény vasutas kénytelen megelégedni egy közös konyhával, meg a hátulsó szobával, a mi, még ha magyar vagy sváb faluba kerül az illető, még megjárja, mert tiszta a nép és tiszta a háztáj is, de ha románoklakta vidékre kerül, keservesen tud beletörődni a tisztaságtól nem éppen ragyogó portának kellemetességeibe.

De rosszabbak ennél még az egyes kisebb városok lakásviszonyai.

Falun legalább nincs spekuláció, mert ott a gazda nem számít a lakóra, magának építkezik, de különösen oly kisebb városban, mely véletlenül vasuti gőcpont is és sok vasuti alkalmazott van ott beosztva, valóságos versenyt üznek a háztulajdonosok abból, hogy mennél rosszabb helyiséget, mennél drágább áron adhassanak ki a vasutasnak, mert hát annak lakbérére van s lakni elvégre muszáj valahol.

Nincs az a fészker, az az istállóból különféle leleményességgel és dekorációval átalakított rossz putri, a melyet kitűnő lakásnak ne tartanának a vasutas részére.

S a szegény vasutas mit csináljon, természetbeni lakása nincs, kénytelen a városban lakás után nézni, egy darabig keresgél, válogat s végre a háziúri ékes-szólás hatása alatt bár, a lakbérre való

reáfizetés mellett is, kiválasztja a sok rossz közül a legrosszabbat.

Hivatásomnál fogva sok ilyen kis városban lakó szegény vasutasnak a lakásán megfordultam már s bizony elszomorodott sokszor a lelkem, mikor ott láttam a rossz levegőjű, sokszor sötét kis szobában, a hol az apa sérülten feküdt, a sápadt arcú kis gyermekeket, a szoba falai ragyogtak a nedvességtől s a gyermekek, kiknek fejlődő kis tüdeje különösen megkívánja a jó levegőt, ilyen helyen kénytelenek tartózkodni.

És milyen udvarok! Valóságos kacsárnyák, kihasználva a végletekig, minden kis zúg egy lakás, ha ilyen helyen kiüt egy ragályos betegség, nincs az a gyermek, a melyik menekülne.

Különösen Felső-Magyarország egy jobb időket élt városa specziálítás a vasutas-lakások dolgában.

Mennyivel ezélszerűbb volna, ha az intézet ily helyeken oly kiterjedésű

TÁRCZA.

Vigaszul.

*Oh mennyi bu és fájdalom szól
E reszketeg néhány sorodból!
Tudom: nem hullhatott oda
Szelid szemed könyének árja;
Mert szived azt magába zárja —
És mégis . . . ott a köny nyoma.*

*Négen, mikor még a szerelmet
Szivem mélyén lángolva lelted,
Lelked boidog volt melegén;
Azóta szived egyre gyászol . . .
Letűnt ábránd után a fátyol:
A bú, hosszan leng, feketén.*

*Ne nézd, hagyd el! feledd a múltat!
Rózsái már mind, mind lehulltak!
Nincs ott egy fény az árny között . . .
Gyorsan mulnak a szenvedélyek . . .
Mást, állandót adok tenéked:
Barátságot, a mely örök.*

Gr. Kun J.

A radoványi bíró.

Bartos Gergely husz esztendeig volt bíró a falumban. Mindvégig derék s becsületes ember. Valóságos apja a kis tót faluskának, melynek egyszerű nepe mindenféle bajában hozzá folyamodott segítségért, s hosszú bírósága alatt kevésszer történt, hogy a megszorult embert, ha igaz uton esett nyomoruságba, ki ne szabadította volna belőle.

A háza szemben volt a nagyapám házával. Cseréppel volt fedve, széles kőtornácczal. Mészszírlől meglehetett ismerni, mert a homlokon mindig tricolor lengett. Nemzetiszinü zászlót tűzni a bíró házára, ősi szokás falumban.

Estefelé a kőtornácson tartott törvényt. Ügyesbajos emberek ott kerestek fel, s egyenként a szeke elé járulva adták elő a panaszukat. Mindig szigorú volt, de mindig igazságos. Sokszor beszélte a nagyapám, hogy néha össze-vissza bonyolult dolgokban csodálatos egyszerűséggel igazodott el, s nem volt az a körmönfont furfang, a melylyel tévutra tudták volna vezetni. Az igaz, hogy a melyik egyszer megpróbálta, azt nem vették rá, hogy másodsor is próbálja. Pedig az ősz bíró nem csukta börtönbe, még csak meg se szidta érte. Lassan előre hajlott a székén, s lesimitva csontos erős kezével a fehér haját, beleakasztotta éles tekintetét a hazug

kolóniákat építene, hol az összes alkalmazottak vagy legalább is a kevesebb lakbérrel bíró altiszti- és szolgái személyzet viszonyainak megfelelő egészséges lakásokat kapna, mert míg egyrészt a visszatartott lakbérekből bőven amortizálnának az építési költség, sőt az még jó jövedelmeket is hajtana, ha például a nyugdíjintézet költségén építenének, addig az alkalmazottak és családtagjainak egészségét is biztosítaná s a szolgálatra is kedvező hatással lenne, mert a kellemes lakással bíró ember szívesen időzik otthon s a jó otthon elvonja őt a kocsmázástól is.

Nem tagadhatjuk el, sőt teljes elismeréssel kell felemlítenünk, hogy az államvasutak vezetősége e téren is sokat tett már s egyes rosszabb lakásvizonyokkal bíró helyeken már épültek kolóniák, a melyekben a személyzet nagy része elhelyezést nyert, de még igen sok a teendő e téren. Bzunk

azonban az államvasutak méltányos érzsü vezetőségében, hogy a lehetőséghez képest, mint más tekintetekben is megtörtént már, teljes jóakarattal fog közreműködni e téren is az alkalmazottak sorsának javításán.

Az ügymenet egyszerűsítése.

Sokszor hallottuk már hangoztatni, hogy a máv. jelenlegi ügykezelésének bonyolultsága miatt nehézkes az adminisztráció is és több ízben volt már szó róla, hogy a máv. ügykezelésének egyszerűsítése érdekében nagy reformok készülnek.

E készülődésből azonban mindeddig csak annyi született meg, hogy a budapesti forgalmi főnökségeket a közelmúltban feloszlatták, a melyekre igazán mi szükség sem volt, mert üzletvezetőségi székhelyen semmiféle érteime sincs a forgalmi főnökségnek.

Még némi létjogosultsága van egy, az üzletvezetőségi székhelytől távolabb eső forgalmi főnökségnek, mint pl. a mi üzletvezetőségünk területén a losonezinak, mely a központtól távolabb eső vonalakon a szolgálat meneté-

ember szemébe, s nyugodt, csendes szóval kérdezte:

Miért akarsz megcsalni, fiam?

És a hangja, a nézése jobban megverte a bűnöst, mintha napokig tartogatta volna a község börtönében.

Mindent meg tudott bocsátani, csak a hűtlenséget nem. A bírósága alatt kétszer történt, hogy effele dologban panaszra mentek hozzá. Egyszer az erdőcsész panaszolta, hogy a felesége megcsalta, s aztán ellopva a mi kis pénze volt, megszökött hazulról. A bíró lehajtott fejjel hallgatta a keservesen panaszkodó embert, majd hirtelen felugrott a székéről, kiegyenesedett öles alakja, s ökölbe szorult a keze.

Nem tudta fékezni a dühét. Az emberek ijedten néztek, mint áll villogó szemekkel, kikelt, elvörösödött arczal a tornácson. Csak percek múlva csillapodott le annyira, hogy beszélni tudott. Akkor megparancsolta, hogy a megszökött asszonyt a föld alól is kerítsék elé.

Az emberek eloszlottak. Ő maga lovas legényeket küldött a szomszédos falvakba, s két heti hajszá után kézrekerítette a rossz asszonyt. A kisbírók azonban nem mertek elébe vinni, mert talán agyonütötte volna. Miért? Ezt nem igen tudta a falu. Az öregebbek tudták, hogy sok év előtt neki is volt ifju, szép felesége, de egyszer úgy eltűnt házából az asszony, mintha a föld nyelte volna el, s azóta egyedül élt kis leányá-

val a bíró, a kit még a széltől is óvni szeretett volna. A leányt Máriának hívták. Szelid, széke gyermek volt, s hogy tizenhét éves lett, a derekabb legények közül többen kérték feleségül.

A bíró egy Peres Jóska nevű választott ki közülök. Dolgos, jó magaviseletű legény volt, s a mi leginkább volt inyere a bírónak, nagyon szerette a leányt. Órák hosszat elült a tornácson, s úgy nézte, mint perdül a guzsaly a menyasszonya kezében.

Ha pedig valaki most azt kérdezné tőlem, hogy ugyan miért beszélem ezeket — annak azt felelném, hogy a kegyelet adóját rovogatom. Bartos Gergely csak egy egyszerű tót ember volt, a ki hosszú életével semmi nevezetes dolgot nem csinált, de halálával érdemessé tette magát rá, hogy beszéljenek róla.

*

... Az én falumra a forradalomnak csak utolsó fergetege csapott le. A nagy-sallói útközvet óta napról-napra lesték a híreket, s mikor egy-egy kiküldött futár olyanforma híreket hozott, hogy a magyar sereg visszavonulóban van, az egész falu izgatottan leste a következő napot, vajjon felmentest vagy rablást hoz-e. A mi házukban, melyből kiköltözött a familiám, miután a férfiak mind fegyver alatt voltak az ország isten tudja melyik részében szétvetve egymástól, a falusiak kovácsműhelyt csináltak. —

nek ellenőrzésére volna hivatva és egyéb olyan teendőket végez, a melyeket egyébként az üzletvezetőség központjából is el lehetne látni; a mi kitűnik abból a körülményből is, hogy a mi üzletvezetőségi vonalunk észak-keleti részén, a mely elég távol esik a központtól, forgalmi főnökség nincs, mert az összes, a forgalmi főnökségek hatáskörébe utalt teendőket a központ is elláthatja.

Általában tehát a bonyolult adminisztrációnak egyik oka a sok hivatal és kevés hatáskör, másrészt pedig, s ez a főok, a nehézkes ügykezelés, a mely sehogysem illeszthető a vasut, mint kereskedelmi tényező keretébe.

A máv. kulturális érdekeket is szolgál, különösen hazánkban nagy mértékben, de első sorban mégis közgazdasági és kereskedelmi érdekek előmozdítására van hivatva, mely hivatásának a mai rendszer, a mai ügykezelés mellett képtelen oly arányban megfelelni, mint egy kereskedelmi vállalatnak kellene. A máv.-ot pedig, szigorúan véve, nem tekinthetjük másnak, mint az állam hatalmas kereskedelmi vállalatának, de a melynek azonban kereskedői szellemben kellene mozogni, ha — mozoghatna a mai elavult bürokratikus rendszer mellett, a mely általában

az összes szolgálati ágaknál bénítólag hat az ügymenet gyors és sima lebonyolítására.

Ha tekintetbe vesszük, hogy a szolgálati teendők ellátását hány utasítás szabályozza, ha elképzeljük a hivatalos lapokban körrendeletek és körlevelek alakjában folytonosan ömlő rendeleteket, akkor megérthetjük azt, hogy sokszor semmit sem találunk és egyes kérdésekben tájékozatlanul állunk, mert nem vagyunk képesek eligazodni, hogy a felmerült kérdésben hol, melyik utasításban vagy rendeletben van a követendő eljárás szabályozva.

A vasutak fejlődése magával hozza, hogy újabb és újabb rendelkezésre van szükség, de minden újabb rendelkezésnek egy bizonyos keretben, egyes utasítások határozmányainak részben vagy folytatólagos kiegészítésében kellene maradni, nem pedig különálló rendelettel szabályozni olyan kérdéseket, a melyek csak kiegészítő részét képezhetik az egyes utasításokban foglalt határozmányoknak.

Az üzletvezetőségi központokban levők tapasztalhatják, hogy hány esetben kell a külszolgálati főnökségeket egyik vagy másik rendelet betartására figyelmeztetni, a mely

Az utolsó magyar csapat június végén vonult át a falun. Mind fáradt, összetört emberek voltak, utolsó romja a délczag tizenkilencedik felsővidéki honvéd zászlóaljnak, melynek legénysége mind az én megyém fiaiból telt ki. Május 28-án a Zsitva mellett lőtték ki az utolsó töltenyeket. Graabe orosz tábornagy előnyomuló csapatai ellen, aztán visszavonulva erdőkön, vad, rejtett helyeken huzódtak vissza, fölfelé a folyó mentén.

A falumba június vége felé érkeztek. Sok ott maradt örökre, holtan, sok nehéz sebben. Nehány száz puskát otthagya, a kik tovább tudtak menni, elbucsztak a falutól s elmenekültek.

A bíró a mi házukba hordatta a fegyvereket s kiosztotta a férfiaknak. A 15 éves gyereklegény is puskát kapott.

Az egész július folytonos várakozásban telt el. Jó hírek ritkán, rosszak egyre sűrűbben érkeztek. Július 29-én a szomszédos falvakból százhusz család érkezett a faluba s a perezdiek siránkozva beszéltek, hogy az oroszok tüzzel-vassal pusztítva gyors menetekben nyomulnak elő.

A bíró lecsendesítette a kétségbeesett embereket. A férfiakat fölfegyverezte, a nőket, gyermekeket a templom körül levő házakba szállásolta el s nyugalmat parancsolt.

Azután eltelt egy nap. Az ellenség még mindig nem mutatta magát. Végre augusztus 2-án, estefelé az őrségre kiküldött legények futva ér-

keztek vissza a temetőből s jelentették a bírónak, hogy a folyam tulsó oldalán töméntelen orosz huzódik a falu felé. Az volt a Graabe-féle hadtest ötödik ezrede.

Az idő viharra állt. Körül a láthatáron boros volt az ég s a távolból tompa mennydörgés hallzott.

A bíró sápadt arczczal, de erős lélekkel járt-kelt a fegyveresek között s parancsokat osztogatott. A falut, mely magaslaton fekszik, csupán a templom és a temető felől lehetett megközeleltetni. A legénység egy részét tehát a temetőbe, másrészt a templom mellé osztotta el, a maga részére csupán husz embert tartva vissza. kiket a háza mellé parancsolt.

Egy óra telt el.

A faluban maradt beteg honvédek közül többen tápáskodtak fel s fogtak fegyvert. Biztatták a legényeket, hogy nem kell félni, a falu valóságos erősség s lőszert elég van. Valamennyien a bíró házában foglaltak állást, hol a bíró leánya tartotta készenlétben a lőszert. A szegény leány halovány volt, de nem mutatta féltelmét. Csak néha nézett szomorúan a völegényére.

Az oroszok ezalatt átkeltek a folyamon s óvatossan közeledtek a temető alá.

Esti 7 órakor dördült el az első puska lövés. Az oroszok sortüzet adtak a temetőre. Az első lövésekre már ott termett a bíró. Leszurta egy

rendeletéről az illető központi előadó tudomással bir, természetesen, mert az ő csoportjához tartozik, de hogy legyen képes azt nyilvántartani, vagy arra visszaemlékezni a külszolgálati főnök — különösen a kisebb állomások vezetői — midőn naponta mindig újabb és újabb rendeleteket kap a szolgálat minden ágazatát illető ügyekben. Pedig megkövetelik tőle, hogy ismerjen minden rendeletet és előforduló minden esetben ahhoz alkalmazkodjék, mit ha elmulaszt, bizony megbüntetik, de legalább is szigorúan figyelmeztetik, hogy a rendeletet tartsa jövőben szem előtt.

Nincs több oly intézmény hazánkban, a mely oly sokoldalúsággal bírna, mint a vasut; épen ezért kellene a legnagyobb egyöntetűsége törekedni, a minek azonban a mai rendszer mellett ép az ellenkezője történik.

Tapasztaltam több alkalommal, hogy ha az igazgatóság valamely eddig eldöntetlen vagy újabban felmerült kérdést szabályoz s ha ezt könyomatós rendeletekben közli az üzletvezetőségekkel, az ilyen rendeleteket a hány üzletvezetőség van, az mind különböző módon vagy más, eltérő értelmezéssel adja tovább saját körrendeletei útján a külszol-

gálati főnökségeknek, a minek magyarázata részben abban rejlik, hogy bizonyos dolgokban mindegyik üzletvezetőségnél más-más felfogás vagy irányelv uralkodik.

A hány ház, annyi szokás; ez igaz közmondás és ezt alkalmazni lehet az üzletvezetőségekre, a mi szintén hibája a mai rendszernek, mert az egyöntetűség rovására megy. Ez az oka aztán, hogy ha egy alkalmazottat egy másik üv. területére helyeznek át, ismét gólya helyzetbe jön, mint mikor a tanfolyamról kikerült, — tanulhat praxist újra.

A régi, nagyjából az osztrákoktól átszármazott vasúti bürokratizmust minden czopfjával együtt kiirtani, — ennek szükségét látták be intéző köreink s azért vették már régebben tervbe a teljes újjászervezést a máv. utasításának és ügykezelésének, a melynek mielőbbi keresztülvitele érdekében fekszik nemcsak a közgazdaságnak és a kereskedelemnek, hanem intézetünknek s nekünk, alkalmazottaknak is. Nekünk elsősorban azért, hogy ne tévelyegjünk e roppant rendelethalmaz közepette, másodsorban pedig azért, mert reméljük, hogy az újjászervezés kissé szabadabb szellemet hoz adminisztrációnkba.

—ó.

sirra a tricolorót s harsány hangon buzditotta védelemre a legénységet. Ő maga azonban egyetlen lövést sem tett. A dereka körül kötött vörös övbe kétesövű pisztoly volt dugva, de nem vonta ki. Egy szeles egyenes karddal igazgatta a lövések irányát.

Negyedóra mulva szakadatlan puskaropogás rázkódtatta a levegőt. A falusiak vérszemét kaptak a bíró rettenthetetlen vakmerőségétől, a ki úgy állt ott a tricolor mellett, mint egy sápadt szobor s már két helyen vérzett. Mikor a második golyó surolt véres barázdát a homlokára, a legények dühös ordítással vágta puskaaggyal a felkapaszkodó ellenséget s már-már visszaverték, midőn a templom felől káromkodással kevert láрма s elkeseredett küzdelem zaja hangzott a temetőig.

A templomot három orosz század támadta.

A bíró elhagyta helyét. Futva ért a templomhoz, a hol már vagy harmincz legény hevert a földön, míg a többiek a kétségbeesés végső erőfeszítésével küzdöttek a vérrel mocskolt templomért, a melynek megtartásától a falu megmaradása függött.

Érkeztére újult erővel kezdődött az ütközet. Az orosz vezénylő ezredes fél óra mulva ismét két pihent századot indított a templom ellen, miután előbb békét, feltétlen megadást ajánlott, de a bíró nem fogadta el. Háromszáz asszony és leány volt a faluban, köztük az övé . . .

Agyonlövete a követet.

Az ütközet válságos fordulatot vett. Az oroszok már szuronyt szegezve kapaszkodtak fel s a falusiak közvetlen közelből lőttek. Többé nem ütközet, hanem mészárlás folyt. Halálos tusa, melyben a löporfüsttől, vértől vadállattá bősztett legénység közül nem egy ököllel ütötte a pusztá kezével megfojtott ellenséget. A bíró mindenütt jelen volt. Hosszu ősz haja véresen csapott homlokára, az inge csupa szeny. A kardot rég összetörte s most egy orosz puskával küzdött. Nem tudták megölni. Golyó, szurony elkerülte. Egy-egy orosz katona pár lépésről lőtt rá, nem talált s aztán szétroncsolt fejjel bukott alá a meredeken.

Mire fenn a beborult égen az első villám végig szaladt a fellegek között, a temető felől ordítás hangzott.

— Bartos Gergely . . .

A bíró megfordult. Rendületlenül fordultak vissza ott a védők. Egy törpe legény elfulladva lihegte:

— Vége, áttörték a temetőt . . .

Az a pusztulás volt. A bíró elordította magát, s mint egy megsebzett vad, rohant a háza felé. A templom mellől mind utána.

Az oroszok szuronyt szegezve nyomultak be két oldalról a faluba, s a míg a bíró háza elé nem értek, melyet egy mely ut választott el a mi házunktól, nem tettek egy lövést sem.

Az éjjeli szolgálat díjazása.

Mikor úgy éjszakánként az irodai divány sarkába behúzódva elmélkedem — mert hisz aludni nem is szabad, de ezen a nyakfájásra készített butordarabon nem is lehet — eszembe jut a szegény embernek minden ügye-baja, ilyenkor jobban érzi az ember mindazt, a mi fáj, egyszerre összetorlódna bennem életem keservei és azért bocsássák meg, ha ez a keserűség sír ki ezen soraimból is, mert egy éjjeli szolgálatban keseregtem a most elmondandók felett.

Az ujságban olvastam, hogy Lengyel Zoltán képviselő a többek között az iránt is meginterpellálta a mi kegyelmes urunkat, hogy miért nem kapunk mi pótlékot éjjeli szolgálatunkért, mint mások is kapnak.

De miért is nem kapunk? Ez az, a mi fáj nekem.

Nem azt mondom én, hogy a postások és mások, a kik éjjeli szolgálatot kapnak, nem érdemlik meg ezért a pótlékot. Sőt nagyon is megérdemlik, mert nehéz munkával, sok fáradsággal, emberi természetüknek legyőzésével szolgálnak reá arra.

De a mi szolgálatunk sokkal több éberséget, sokkal több figyelmet kíván: egy meggondolatlan, álmos fővel tett intézkedés embertársunknak,

esetleg többen is életébe kerülhet vagy legalább is nagy károkat okozhat az intézetnek és bennünket szolgáltevőket a börtönbe juttathat.

Százsorta nagyobb a mi felelősségünk, mint akárki másé, a ki akár a postánál, akár máshol éjjeli szolgálatot végez.

És ezek kapnak díjazást éjjeli szolgálatukért, mi pedig nem.

Nem tudok ebbe belenyugodni sehogysem és azt hiszem, ha ez eddig így volt, ezután már nem lehet így sokáig.

Hiszem pedig azért, mert megvagyok győződve felsőbbségünknek az alkalmazottak iránt érzett jóindulatáról és hiszem, hogy most, a mikor amúgy is rendezni fogják a fizetésünket, viszonyainkat, hogy ez a méltányos kívánságunk nem fogja elkerülni a figyelmüket.

Tudom, hogy ezen díjazás bármily csekély is lenne, az intézetre tetemes pénzáldozatokat róna, de mégis hiszem, hogy megfogják adni, mert talán senkisé fog szerénytelenséggel vádolni, ha azt mondom, hogy reászolgálunk erre a külön díjazásra.

Mert nem kis dolog az éjjeli szolgálat, már úgy éjfél után 1—2 óra körül annyira előveszi az embert az álomosság, a bágyadtság, hogy alig

Pár percnyi csend lőn.

Az ezredes ismét békére szólította a falut, s várt, a míg követe visszaérkezik. Csakhamar aztán esodálkozva hallotta a házból kihallatszó templomi szoltárt, melyet a védők áhitattal énekeltek, mintha templomban volnának, s nem az ellenség puskaesővei előtt — husz lépésre. A szdmorú ének elhangzott...

A ház ajtaja megnyílt s a tornácra a bíró lépett ki. Olyan sáppadt volt az arca, mint az ütközet elején. Leányát kézen fogva vezette. — Ott a tornáczon megcsókolta szelíden a homlokát, s azt mondotta neki:

— Imádkozz Mária...

A leány reszkette engedelmeskedett. Letérdelt a hideg kőre, lehajtotta szép szőke fejét s imádkozott.

A bíró ekkor esendesen kivonta övéből a pisztolyt, s mire a gyermek elremegte az ámmant, a pisztoly eldőrdült. Bartos Gergely föbelőtte a tulajdon édes leányát...

Az orosz ezredes tulnan az utról rákiabált, de az ősz bíró nem ügyelt rá. Felkapta fejét, s mély, elkéseregett hangon kiáltotta:

— Éljen a haza!

Azzal rongyokra tépte a kezébe markolt trikolt, s a másik perczen szétlőtt fejével rogyott a leánya holtteste mellé.

A házból kirohantak az emberek. Midőn megpillantották az ősz bíró véres holttestét, lehűlt

a harci kedv, elszállt sziveikből az erő. Peres Jóska őrjögve a fájdalomtól rohant le a tornácra, s a temető felé futott. Egy katona utána lőtt. Megölte szegényt...

Az orosz ezredes a mint értesült, hogy a bíró a gyalázattól való félelmében lőtte agyon az édes leányát, kiméletet parancsolt embereinek, s így történt, hogy a falumban attól a percztől kezdve senkinek nem lett bántódása. Az orosz katona becsületes ember volt.

Ez a radováni bíró története.

B. J.

Üzleti stílus.

Karpelesz: Tehát nem tagadja meg kérésemet Goldfinger úr és boldogít engem kedves leánya kezével?

Coldfinger: Legyen nyugodt, már az Ön javára irtam!

Félreértés.

— Ön tehát azt hiszi, hogy a halevés az agy előnyére van?

— Természetesen!

— Akkor talán megpróbálhatnám, mert szellemem mostanában úgyis túlfeszült. Mit gondol, mivel kezdjem?

— Egy egész fókával!

bír a lábán állni, úgy 4—5 óra felé pedig már csak gépiesen végezi az ember a szolgálatot.

Minden erejét össze kell gyűjtenie, hogy leküzdje az álom-mámort, mely elragadja, hacsak egy percze is leül, a legnagyobb önuralomba kerül az éberséget, a nyugodt gondolkodást megőrizni.

Még hagyján, ha ez az éjjeli szolgálat holdvilágos nyári éjszakára esik, a mikor kellemes a szabadban való tartózkodás és amikor a korai virradat felüdit az elernyedte idegeket, de mikor ez a szolgálat hóvizataros januári éjszakára esik, bizony keserves azt végig szenvedni, egész örökkévalóság annak a végét kívárni.

Ilyen szolgálat után csak úgy beledől az ember az ágyba, nem jut eszébe sem az evés, sem a mosakodás.

Ezért bizony megérdemli a szolgálattevő a külön elismerést. Elismerem én azt is, hogy a régebbi időkhöz viszonyítva, sokat könnyített az intézet a forgalmi szolgálatnál.

Megrövidítette annak tartamát, a nagyobb állomásokon biztosító berendezéseket állított fel, a forgalmi szolgálattevők mellé térfelügyelőket adott és épen erre való tekintettel szerény díjazást is kívánnék a magam részéről, de mégis

valamit a különösen nehéz éjjeli szolgálat elismeréséül.

Részemről teljesen megelégednék azzal, ha minden szolgálatban eltöltött éjjelért két korona külön díjazást kapnék, méltányolva látnám különösen nehéz szolgálatomért.

Ezeket kívántam én e lapnak hasábjain elmondani, azt hiszem, sokan együtt gondolkoznak velem kartársaim közül és most viszonyaink, fizetésünk rendezése alkalmából felsőbbségünk is méltányolni fogja nehéz éjjeli szolgálatunkat.

És a mikor soraimat bezárom, újból is elnézésüket kérem, ha soraimból itt-ott nagyon is kiütötte magát a keserűség.

Egy forgalmista.

A „Haladás“ III-ik pályázata.

Szerkesztőségünk ismét pályázatot hirdet lapunk olvasó közönsége körében, úgy vasuti szakcikkekre, mint szépirodalmi közleményekre.

III-ik pályázatunk feltételei a következők:

I. Egy a hazai vasuti szolgálat köréből vett eredeti szakközlemény, mely népszerű előadásban, egy lehetőleg általánosan érdeklő tárgyat dolgoz fel.

HETI KRÓNIKA.

Kegyes ajándéka jó uralkodónknak
A tíz szobor lassan elkészül maholnap.
Hős Hunyadi János érc-szobra is készen,
A talpköve Mátyás templománál lészen.
Vajha buzditana szobra nagy tettekre,
S főképen lángoló hazaszeretetre.

Bajvivást rendeztek Pesten a napokban
Ifjaink. Külföldi is nem egy volt ottan.
Csattogott a kardjuk, fúrge volt a testük
S a tusájuk végét kíváncsian lestük.
Ifjaink a karddal győzelmet arattak,
Ám a czéllövésben nagyon lemaradtak.

Egy gyászos hir röppent szét a nagy világba:
Meghalt Tamás bácsi Philadelphiába'.
Képzetünk az ősi vadont be-be futja . . .
Kunyhója regényét tán mindenki tudja?
Száztiennégy éves volt az öreg néger,
Sokszor mulattatott, — nyugodjék békével!

Nagyba' sűtnek, varrnak a sólymári lányok
A várva-várt Május eljött im hozzájuk.
A szívükben titkos vágyak, álmok nőnek:
Ki lesz megválasztva — rózsakirálynőnek?
Erénydíjat várva, a hírüket óvják
S közbe éhen halnak Sólymáron — a gólyák.

Vilmos német császár megijedt a héten
Az olasz királylyal kocsikázott éppen,
A midőn pukkanást hall a háta megett,
Tán egy anarkista volt, ki bombát vetett? . . .
Pedig ok nélküli volt a szörnyű tréma,
A tiszteletére sült el egy -- rakéta.

Honatyáink ádáz dühvel obstruálnak
S a mi reményeink szépen füstbe szállnak.
Pókháló szövö be memorandumunkat
Ej, ez a vergődés mindnyájunkat untat . . .
Borús a láthatár, csüggedt az esdeklés:
Jöjjön el országod, — **fizetésrendezés!**

Passe-partout.

*Az első pályadij egy 20 koronás arany.
A második egy 10 koronás arany.*

II. Kivántatik két szépirodalmi közlemény.
Az egyik vers, a másik próza. *Mindegyiknek dija 10—10 korona aranyban.*

Az I. sz. pályázat bírálóiul ismét sikerült megnyernünk *Görgey László üzletvezető urat, Tarczay Ferencz felügyelő urat*, a miskolci üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályának vezetőjét és *Fűrész Sándor főmérnök urat*, a miskolcz üv. vonat-tási osztályának vezetőjét, a kik ezuttal is készségesen vállalkoztak a bírói tisztre.

A II. sz. pályázat bíráló bizottsága szerkesztőségünk tagjaiból áll.

Pályázati feltételek:

1. A pályázatban olvasóközönségünk minden tagja, valamint minden munkatársunk részt vehet s abból csupán csak a szerkesztőség van kizárva.

2. A pályamunkák névtelenül, jeligés levél kíséretében küldendők be. A jeligés levélben a szerző neve és lakhelye foglaltatik.

3. A pályamunkák terjedelme a lapunkban közölni szokott cikkek terjedelmével legyen egyező, kéziratban körülbelül 8—20 kutyanyelvre terjedjen.

4. A beküldött pályamunkák a „Haladás” tulajdonát képezik, s azok közlésének joga, ha pályadijat nem nyertek is, lapunk szerkesztőségét illetik.

5. A pályadijak a bíráló bizottság által legjobbnak talált abszolút értékű munkának fognak kiadatni.

6. Azon pályamunkák, melyek a pályadijat nem nyerték meg s lapunkban nem közölhetők, felbontatlan jeligés levelükkel együtt megsemisíttetnek.

7. A pályamunkák f. évi június hó 1-ig küldendők be a „Haladás” szerkesztőségének ezimére.

8. A pályázat eredményét június hó 10-iki számunkban teszszük közzé.

Kelt Miskolczon, 1903. márczius hó 14-én.

A „Haladás” szerkesztősége.

HIREK.

* **Kiugrott a vonatból.** Spitzer Nátán bátyui lakos a munkács—lavocznei vonal egyik vonatán megismerkedett három utassal s hogy a hosszú utazás unalmát elűzzék, kártyázni kezdtek. Spitzernek kedvezett a szerencse s rövid idő alatt elnyerte három utitársának minden pénzét. A kifosztott utasok erre azzal

Innen-onnan.

Lefőzés.

Doktor: Annyit mondhatok, hogy az én pácienseim sohasem panaszkodtak ellenem.

Ügyvéd: A páciensek nem, hanem az özvegyek.

Reményteljes csemete.

Móricz: Tata, ma már nem ültem az utolsó padban!

Apa: Na az szép, itt van egy új korona! De hogy történt az?

Móricz: Mert az utolsó padot frissen festették!

Közvetítőnél.

— Az ajánlott hölgyet nem veszem feleségül nagyon szögletes!

— De a hozománya felette kerek!

Vendéglőben.

Feleség: Milyen mohón eszel te!

Férj: Nem is esoda, mikor egész héten odahaza kellett ennem!

A börziánér.

Kapltány: (Rárvált Kohnra dühösen) Hogy áll!?

Kohn ujoncz: Kredit: 295, bóza: 6 és fél, rozs: 5-15 . . .

Iskolában.

— Nevezz meg fiaeskám három magyarországi állatot.

— Két kutya és egy ló!

Röviden.

Hölgy: Most már négy hete ösmerjük egymást Gyárfás úr feleségül akar venni, vagy —?

Gyárfás: Maradjuk csak a „vagy” nál!

Vigasz.

— Móriczkám! Ho megholok, te tolán meg sem fogod látogatni a siromat! A feleséged sirját!

— Haljál csak meg nyugodton Szalikám és a tübivel ne gondolj!

Sőt.

— Úgy hallom, hogy nem vagy megelégedve az anyósoddal?

— Nem vagyok megelégedve? Sőt annyira, hogy sok!

Visszavágott.

Egy sétáló néz egy horgászó urat s végre megszólal:

— Mondja kérem, van-e nagyobb naplopó, mint egy horgászó?

— Van: a ki bámulja!

vádolták Spitzert, hogy hamisan kártyázott és visszakövetelték a pénzüket. Spitzer azonban ezt nem akarta megtenni s a mikor utitársai e miatt ütni-verní kezdtek, a szolyvai állomás közelében leugrott a robogó vonatról. De oly szerencsétlenül bukott le, hogy a vonat kerekei alá került, a melyek darabokra tépték. Utitársait a kalauzok átadták a csendőrségnek.

* **Mennyit ér Marconi élete?** Londonból jelentik, hogy a „Drótnélküli Távírotársulat“ Marconi életét 3,750,000 frankra biztosította. A társulat ugyanis ennyire becsüli a kárt, a melyet a feltaláló halála neki okozna.

* **Drótnélküli táviratozás robogó vonatról.** Berlinből jelentik, hogy a „Berliner Tageblatt“ tudósítójának egy drótnélküli táviratát közli, a melyet az Rangsdorf és Zossen között a robogó vonatról küldött és a mely jelenti, hogy délelőtt a katonai vasut berlin—zosseni vonalán a drótnélküli táviratozásra alakult társaság a Braun-Siemens rendszere szerint Friedrich, a vasuti dandár őrnagya jelenlétében kísérletet tett a robogó vonatról való dróttalan táviratozással. Az említett lap hozzát teszi, hogy a távirat mutatja a kísérlet fényes sikerét. Utközben élénk táviratváltás folyt

Marienfelde és Rangsdorf állomások és a robogó vonat között és megállapították a közvetítés föltétlen megbizhatóságát.

Utazó kalap. Jó ideje már, hogy egy svéd vasutvonalon kiejtette egy utas a kalapját a kocsiból. Az illető ur nevét nem sikerült megtudni, azonban kalapja — több mint bizonyos, hogy — hirnévre fog vergődni. Egy pályaoőr találta meg a kalapot s bevitte a legközelebbi vasutállomásra, ahol persze hiába keresték tulajdonosát. Egy kis papirlapot akasztottak tehát a kalapra, amelyen annak ismeretes története volt följegyezve s tovább küldték a szomszéd-állomásra. Itt szintén csak úgy járt a kalap, tulajdonosát ott sem tudták megtalálni. Így vándorolt a boldogtalan kalap állomásról-állomásra, a rá-akasztott papirlappal együtt, amelyen gyakran költői formában volt megénekelve a kalap árvasága. Ezen a módon beutazta egész Svédországot, Norvégiát, sőt Dánia állomásait is sorra járta. Mindinkább kétséggé válik, hogy gazdáját valaha még föl-találhassa, de nem adtak föl minden reményt s most Németországba küldték. Ez a kalap valamikor igen szép és értékes darab lehetett, de az utazás nagyon megviselte; mégis

CSARNOK.

A vőlegény kalandja.

— Irta: Hall Albert. —

Angolból.

Már pitymallott, midőn, utitáskámmal kezemben, a „Sziklához“ címzett vendéglő felé irányítottam lépteimet a pályaudvarból.

Nősülni akartam. A férfi életében komoly fordulópont a házasság, és ez a tény egészen betöltötte gondolataimat. Boldog, izgatott és ideges voltam. Menyasszonyomat imádtam és gyöngéd szeretettel csüggtem edes anyámon — azonban egyik sem árult el valami kölesönös vonzódást az első ismeretség alkalmával. Edes anyám ugy emlegette az esküvőmet, mintha temetésemről lett volna szó, ez pedig nem valami épületes dolog.

Jövendőbelim ez elhunyt F. tábornok egyetlen leánya volt és mivelhogy a tábornokné alig két éve volt özvegy, azt óhajtotta, hogy az esküvőt teljes csöndben tartsuk meg és menyasszonyomnak ez ellen nem volt semmi kifogása.

Elhatároztuk, hogy mindjárt az esküvő után a kontinensre utazunk és esküvőnket csak elutazásunk után hirdetjük a lapokban.

Anyósom, arra a gondolatra, hogy leányától

meg kell válnia, vigasztalhatatlan volt és elhunyt férjét még mindig a zsebkezdője fekete szegélyei mögött gyászolta.

Esküvőmre egészen egyedül keltem utra. Anyám, midőn bucsut vett tőlem, így szólt: „Remélem, hogy sohsem bánod meg e lépést, szegény fiam!“ Szóval az egész dolog nagyon kényelmetlenül hatott reám és azt szerettem volna, hogy minél hamarabb túlessem rajta.

Emmám edes anyja egy villában lakott a Themse partján. Menyegzőnk másnapra volt kitűzve, s én kénytelen voltam utközben meghálni valahol. A „Sziklához“ címzett vendéglő sokatígérkezőnek látszott és gyalog szándékoztam odáig menni, mert úgy gondoltam, hogy a séta fölűditi tagjaimat. Tényleg jobban éreztem magamat és örvendtem a szép vidéknek, midőn egyszerre egy férfi furesa viselkedése kötötte le figyelmemet.

Kiürítette zsebjeinek összes tartalmát. Levelek, kártyák, papírok egymást követték, minekutána tulajdonosuk apró darabokra tépte. A folyó magával vitte a papírszeleteket. Ezeket követte zsebkezdője, azután pénztárczája, a melyből azonban kiszedte előbb a pénzt és vissza dugta a zsebébe.

— Mégsem akar öngyilkos lenni — gondoltam magamban.

Elővette zsebkését s a kalapja belsejéből egy szalagot oldott le, melyet apró darabokra vágott

valószínű, hogy ha tulajdonosa most megtalálná, sokkal nagyobb becsben tartaná a világlátott kalapot.

* **Háromezer kilométeres villamos vasút.** Az Egyesült Államok tőkepénzesei, mint New-Yorkból jelentik, egy hatalmas terv kivételére egyesültek. Villamos vasutat akarnak építeni, amelyik Dulthból (Minnesota) indulna ki és Galvestonig (Texas) vezetne. A tervbevett vonal hosszúsága 3200 kilométer és költsége 350 millió koronára rug.

* **Az első gőzlokomotív Angolországban 1784-ben készült és William Murdock állította össze.** Még ma is megvan. Mindössze 30 cm. magas, 43 cm. hosszú és 18 cm. széles. Három kereke van, az egyik a kis truck elején, melynek tengelye a függélyes síkban elfordítható s így a kis gép menetiránya változtatható. A másik két kerék átmérője nagyobb az előbbinél s ezt hajtja a kis gőzgép egy primitív kinematikai lánc segítségével. Ugyanis a kis lokomotív elején függőleges oszlopcskába vízszintesen egy kis farud van a végével beerősítve, másik végére pedig a dugattyurud hat. A gőzgép ezen farudacska végét kimozdítja helyéből, mire a rugalmaságnál fogva visszaigyekszik régi állásába.

azután összeszorított öklét fenyegetőleg emelte a magasba, kapta utitáskáját és sietős léptekkel távozott.

— Nincs helyén az esze — szóltam magamban, ahogy tovább mentem. Midőn az előtt a hely előtt elhaladtam, a hol az imént állott, megállottam és a folyóra néztem. Lenn a víz papírszeletekkel volt tele, melyek tova úsztak az árral; csupán egy vizitkártya akadt meg a fűben, a part mélyedésben. Felkaptam és elolvastam

Cheops P. Mizzle.

Furesa név, gondoltam magamban. Talán meg akarja változtatni a nevét; én legalább megtenném. És zsebre dugtam a kártyát, azzal, hogy örömet szerzek vele Emmának, a szállóba mentem. De nagy rémületemre, az első, a kibe beleütődtem, régi ismerősöm: Plauder ur volt.

Mindenki tudja, hogy olyan helyek is vannak, a hol egyáltalában nem lehet vizet kapni; de azért van egy bizonyos kis gép, mely folytonos fűréssel a legkeményebb sziklán is áthatol, míg vízhez nem jut. Plauder ur minduntalan a gépre emlékeztet. Voltak emberek, kik a rendes szivattyúnak ellentállva, minden reménnyel felhagytak, midőn ez nekik állt a fűréssel.

Ha Plauder rájön, hogy a szállóban voltam, mindenütt üldözne és addig ostromolna kérdéseivel, míg mindent elmondanék neki, nemcsak azt, hogy másnap esküvőmet akartam tartani,

Ilyen módon a farudacska vége alternatív mozgást végez, melyet egy kis hajtórúd a hajtott kerékpár görbitett tengelyére visz át. A kazánt borszeszlámpa fűti. A gőzhengeter átmérője mindössze 19 mm.

* **Vasuti sztrájk.** Melbournében miután az államvasuti munkások szövetsége, a melybe 11,000 ember tartozik, visszautasította a kormánynak azt a követelését, hogy szakítsa meg összeköttetését a Trades Hall elnevezés alatt ismeretes központi munkásszövetséggel, a mozdonyvezetők szövetsége bejelentette, hogy ma éjfélkor megkezdik a sztrájkot. Valamennyi mozdonyvezető azon a helyen elhagyja mozdonyát, ahol éppen ebben az időben lesz. A kormány a nem sztrájkolóknak kettős bért ígért. A közönség határozottan a kormány mellett foglal állást.

* **A porosz államvasutak személyzete.** Az 1901. végén fenállott status szerint a porosz államvasutak szolgálatában összesen 352,752 alkalmazott volt és pedig 187,332 hivatalnok (köztük 60,470 nem rendszeresített) és 165,420 munkás. A hivatalnok és munkások között 5,645 női személy volt. Egy kilométer átlagos üzemhosszra 11,33 alkalmazott esik. Az összes alkalmazottak fizetése 1901-ben 485,596,564 márkát igényelt, a mi az üzemi kiadásoknak 58,08%-a és az összes forgalmi bevételnek 35,87%-a. A személyzet fizetése 1 kilométer átlagos üzemhosszra számítva

hanem azt is, hogy mit szóltam erről meg arról, mit cselekedtem ezzel meg azzal és mit gondoltam effelől meg affelől, miadent, a mit csak tudtam. A ki ismeri hazám ujságainak szokásait, hogy minden menyegzőt minden körülményekkel és a lehető információkkal közölni szoktak, és megtudja, hogy Plauder ur épp olyan hírneves hirlapíró, mint a milyen rettegett interviewoló, elképzelheti, mert voltam azon, hogy éppen ma ne találkozzam vele. Hajnalban akartam felkelni és szobámban megreggelizni. Szóval meg kellett ugranom Plauder elől.

Melyen szememre huztam a kalapomat, egy oldalajtón surrantam be a házba, egy pinczér fogadott, a büszke szálló-vezetőhöz vezetett, a ki különös pillantást vetett reám és tollat és könyvet tett elébem. Jaj, a vendégkönyv, erre nem is gondoltam! Végem van! Plauder bizonyára elolvassa az ujonnan érkezettek neveit és rögtön a szobámba ront.

Egy nagyszerű gondolat kísértett. Nem ismert senki. Lehet, hogy ide sohasem térek többé vissza. Idegen névet szándékoztam beírni és Plaudert tévuttra vezetni. Egy gonosz szellem sughatta ezt a fűlémben, mert hirtelen eszembe jutott ez a név, melyet a talált kártyán olvastam és ugyanabban a pillanatban ott állott már az idegenek könyvében:

Cheops P. Mizzle.

(Folyt. köv.)

15,591 márkát tesz. Megjegyzendő hogy a porosz államvasutak az alkalmazottak emberbaráti intézményeire 1901-ben összesen 24,712,339 márkát adott ki, amelyből 13 millió a nyugdíjakra, 2 millió a betegsegélyezésre, négy és fél millió a balesetbiztosításra, 4 millió a munkásnyugdíj-pénztárakra esik.

* **Sinek nickelaczelből.** Ismeretes, hogy a nickelaczel újabb idők vívmánya s már rendkívül nagy alkalmazásnak örvend, dacára, hogy drágább. A hajóépítésnél, lokomotivoknál, kazánoknál már nagy mértékben használják ezt a kitűnő anyagot. Ugyanis néhány százalék nickeltartalom már hathatósan növeli az aczel szilárdságát; s a nagyobb szilárdsága mellett nagy a szívóssága, nyújthatósága is. Ujabban nickelaczel sineket is gyártanak már. Ilyen sineket nagyobb mértékben kezd fektetni két nagy amerikai vasut, a pennsylvaniai és a Baltimore—Ohio vasut.

* **Vasuti szerencsétlenség.** Winipegből sürgönyzik, hogy a Kanada-Pacifizus-vasuton vonatösszeütközés történt, egy munkásvonaton tüz ütött ki. A tüzben 12 munkás életét veszítette és 8 súlyos sérüléseket szenvedett.

Dunaünnepély alkalmából a m. kir. államvasutak állomásairól (az üzemükben álló helyi érdekű vasutak kivételével) Budapestre és pedig személyvonatokhoz — a szomszédos forgalom kizárásával — a távolsági forgalom valamennyi vonalszakaszaiban, gyorsvonatokon pedig csak a 7—16. vonalszakaszokban mintegy 30%-al mérsékelt áru menettérti jegyek adatnak ki, ha ezen jegyekkel együtt és pedig az I. és II. osztályukhoz egy két koronás, a III. osztályukhoz pedig egy drb egy koronás, a Dunaünnepély megtekintésére jogosító belépő jegy i. váltatik vagy esetleg már előre váltott ily belépő vagy tribün jegyek a jegyváltásnál felmutattatik.

Ezen menettérti jegyek 5 napig érvényesek, mi mellett a jegykiadás napja első napnak vétetik és legkorábban az ünnepélyt megelőző napon, legkésőbb az ünnepély napján a nappali órákban érkeznek Budapestre; a visszautazás pedig az 5 napi érvényesség időtartamán belül bármikor, de legkorábban az ünnepély utáni éjjeli órákban történhetik.

Utazásnak sem menet, sem jövetkor helye nincs.

Végre figyelmeztetik a közönség, hogy az állomásokon a menetjeggyel együttváltott az ünnepély megtekintésére jogosító egy, illetve két koronás belépőjegyek Budapestén a központi menetjegyirodában (IV. Vigadó tér 1.) ott esetleg még rendelkeésre álló magasabb áru jegyekkel a különbség reáfizetése mellett kicseréltetik.

Hasonló mérsékelt áru menettérti jegyek a kassa—oderbergi vasut állomásairól is kiadatnak.

Budapest, 1903. május havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Számrejtvény.

- 24, 35, 13, 22, 10, 8, 18, 3, 29, 16. Sok ember össze-
jövetele.
31, 4, 21, 7. Egy szép érzelem.
1, 30, 17, 12. Egy égi test.
9, 20, 34, 25. Tavasszal van a
fák n.
26, 27, 37, 6, 23, 28. Sokan vágyódnak
erre.
15, 14, 21, 2. Női név.
32, 36, 19, 5, 33, 37, 27, 11. Kínai méltóság.
1—37. Egy hazafias köl-
temény első sora.

Ezen rejtvény megfejtését folyó évi május hó 24-én megjelenő 21-ik számunkban hozzuk. A megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki.

A megfejtés határideje május 20.

A f. ó. 17-ik számban közölt rejtvény megfejtése:

Páros élet a legszebb a világon.

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül sorshuzás útján Palesák András nyerte meg, kinek czimére gr. Kún István „Költemények“ czimű kötetét postára tettük.

Felelős szerkesztő: **Zsivkovics Antal**

Magy. kir. államvasutak.
68316/903. sz.

Mérsékelt áru menettérti jegyek kiadása Budapestre a Dunaünnepély alkalmából.

A magyar államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a Ő Felsőge a király legmagasabb védnöksége alatt f. évi május hó 13-án Budapesten tartandó

**Vasutasoknak
10% árengedmény.**

Halló! Ki beszél?

Grossman Lipót

az „Arany csizmához“ czimzett
czipő-üzlete

Széchenyi utca 101. szám alatt
Lloyd szállodával szemben,

hova minden magyar ember
bizalommal forduljon, mert ott
a legnagyobb választékban a
legjobb minőségű és a legfino-
mabb kivitelben, kizárólagosan
hazai gyártmányu férfi,
női és gyermekczipők **hal-
talan olcsó árban** szerez-
hető be. 6—10

**Vasutasoknak
10% árengedmény.**

Videki megrendelések gyorsan és pontosan eszközölteknek.
Videki megrendelések gyorsan és pontosan eszközölteknek.

Ingyen

és bérmentve kap

mindenki egy kezelési könyvecskét,
melyből bárki képes

10-10

== legfinomabb ==

Likőröket és Rumot

hideg uton, minden készülék nélkül még
a legkisebb mennyiségben is ország-
szerte ismert arómáimmal előállítani.

WATTERIGH A.

BUDAPEST, VII., DOHÁNY-UTCZA 5. SZ. ALATT

Tokaj-hegyaljai borok eladása.

1902. évi kitünő minőségű
tolcsvai szamorodni

boromat fejte ajánlom 136
literes uj hordókban hordók-
kal együtt **45 frtért.**

1888., 1900., 1901. évből szár-
4-6 mazó kitünő

szamorodni és asszu
gyógyborokat is elárusítok.

Nagykallói Kállay Emánuel,
szőlőnagybirtokos Tolcsván.

Csín!

Női füzös

2 frt 80

Gombos

3 frt 40

Elegancia!

Férfi

ezugos czipő
2 frt 40

Feltünést kelt
a

Chewrau

czipő
5 forinttól

Turui czipők

meglepő olcsósága!
Magyar munka!

"TURUL" czipő-
gyár
r. t.
főraktára

MISKOLCZ, Széchenyi-
uteza 39. Seper-szálló.

Férfi

füzös czipő
2 frt 80

Női

ezugos czipő
2 frt 25

Jó anyag!

Gyermek

czipők

80 krtól

Tartósság!

Vasuti

altiszti vizsgára

készülők

kézikönyve.

Írta:

SZEMERÉDY LÁSZLÓ, máv. irodatiszt.

A legjobbnak elismert
tankönyv az altiszti ké-
pesítő vizsgára készülők
részére.

Ára 3 K.

Utárvétellel küldve 3 K. 40 f.

Megrendelhető: kiadóhivatalunktól.